

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Kiszely Jánosné Stefanovits Zsuzsanna 1928. április 29-én született Mezőberényben, s egész eddigi életét városunkban töltötte.

Gyűjtő, hagyományápoló, átörökítő tevékenysége:

Polgári iskolában osztályfőnöke Irányi Dezsőné, Palugyai Hona irányította a hímzés felé, keltette fel az érdeklődését a régi mezőberényi hímzések iránt. Már ekkor elkezdte gyűjteni a régi mezőberényi szücs és fehérhímzéseket, és megpróbált tervezgetni saját darabokat a felgyűjtött mintákból. Soha nem hagyta abba a gyűjtőmunkát. Kitartóan kereste, kutatta a mezőberényi szücs, gyapjú és fehérhímzéseket, a körösladányi fehérhímzéseket, melyeket feldolgozott és tervezett mintáiban, gyűjteménykönyveiben a jövő számára tovább vihető formában megörökített.

Közösségteremtő, népi kultúra terjesztő tevékenysége:

A mezőberényi díszítőművészeti kör munkáját 35 évig vezette, emellett több környező településen, így Csárdaszálláson 10 évig, Körösladányban 25 évig, Békéscsabán 6 évig volt az az ottani hímző körök irányítója.

Nemcsak az öltéstechnikára, a különböző tájegységek jellemző motívumaira tanította meg asszonytársait, hanem egy-egy tájegység teljes népi kultúrájával igyekezett megismertetni őket. A hangulatosan eltöltött esték, a tájegységeken tett kirándulások, a hímzés, mint foglalatosság mellett összetartó közösségeket is teremtett.

A települések hírnevét növelő tevékenysége: •

A díszítőművészeti kör révén a hímző asszonyok munkái eljutottak Magyarország számos településére, Németország, Szlovákia, Ausztria, az Amerikai Egyesült Államok több városába, Franciaországba, Hollandiába.

Meghívás alapján Ukrajnában, Szlovákiában és a hollandiai Rotterdamban a Református népfőiskolán bemutatta és tanította a mezőberényi szücs, gyapjú és fehérhímzés jellemzőit, öltéstechnikáját.

Alkotó tevékenysége:

Saját munkáival - melyeket eredeti motívumok alapján maga tervezett és kivitelezett - számos díjat nyert el. Alkotásaiból Mezőberény újratelepítésének 290. évfordulója alkalmából megrendezett életmű kiállításán, 2013. májusában, 45 db kézimunkát ajándékozott szeretet városának.

Kiszely Jánosné, Zsuzsika néni hímzései, tervei, feldolgozásai számos díjban részesültek, munkáját több Idtűntetéssel ismerték el.

Néhány mérföldkő, a 40 év népi kultúra terén kifejtett tevékenység nagyságának és rangjának bizonyítékául:

1976	Dunaújváros - Mezőberényi hímzésért - Amatőr Népművészek találkozója	I. díj
1976	Budapest - Házasságkötő termékbe terítő	II. díj
1977	Mezőkovácsháza - Mezőberényi szakkör vezetésért és minták tervezéséért	II. díj
1978	Békéscsaba - Megyei Képző és Népművészeti pályázat	I. díj

1982	Budapest - Népi Iparművész	' cím
1980	Mezőkovácsháza - Mezőberényi művelődési szakkörben végzett munkáért, elismerés a szakkör tagjainak is.	I. díj
1980	Településfejlesztésért - megyei elismerés	emlékplakett
1981	Nyíregyháza - Békés megyei szúcshímzésekért	III. díj
1983	Nyíregyháza - Mezőberényi szúcshímzésekért	oklevél
1983	Mezőkovácsháza - V. Békés Megyei Napok - kimagasló munkájáért	I. díj
1983	Nyíregyháza - Mezőberényi gyapjúhímzés feldolgozásáért	Gránátalma díj
1984	Budapest - Népművészeti Egyesületi tag	23-as sorszámmal
1987	Nyíregyháza - Alsó-Tiszavidéki (alföldi) keresztöltéses hímzésekért	Gránátalma díj
1988	Budapest-Művelődési Miniszteri Dicséret	oklevél
1989	Nyíregyháza — Kun hímzés feldolgozásáért	II. díj
1996	Békéscsaba - Békés Megye Népművészetéért elismerés	
1998	Budapest - Népművészet mestere	cím
1999	Nyíregyháza - Mesterremek	díj
2000	Budapest - Mezőberényi gyapjúhímzésekért	különdíj
2003	Körösladány - A település kultúrájáért végzett kiemelkedő tevékenységéért	kitüntetés
2007	Békéscsaba - Békés Megye Népművészetéért	Életfa díj
2006	Mezőberény - A népművészet mestereként is kifejtett napjainkig megnyilvánuló tevékenységéért, a városért végzett kiemelkedő értékmegőrző és értékmentő munkájáért „Mezőberényért” kitüntetés	• elismerés
2010	Budapest - XV. Élő Népművészet kiállítás	bronz oklevél
2011	Berettyóújfalu - Miniszteri Dicséret szúcshímzések továbbéltetéséért	elismerés

Megjelent mintagyűjtemények:

- 1994 Körösladányi fehérhímzések
- 2000 Mezőberényi magyar, német, szlovák szúcshímzések
- 2013 Mezőberényi fehérhímzések,
valamint több megyei népművészeti kiadvány társszerzője.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Kiszely Jánosné értékgyűjtő, átörökítő, alkotó és hírnevet hozó, közösségteremtő, valamint a népi kultúra terjesztésében kifejtett tevékenysége, a városnak adományozott zsúrizett kézimunkái, Mezőberény és Békés megye népi hímzéskultúrájának olyan kihagyhatatlan alkotó része, melynek megkérdőjelezhetlenségét a fentebb felsorolt számos rangos díj és elismerés bizonyítja.